

Utbildningsutskottets betänkande 2019/20:UbU14

Vuxenutbildning

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om vuxenutbildning med hänvisning till gällande bestämmelser, pågående arbete och vidtagna åtgärder. Motionerna tar upp frågor om bl.a. organisation av vuxenutbildningen, yrkeshögskoleutbildningar, validering och svenska för invandrare (sfi).

I betänkandet finns tolv reservationer (M, SD, C, V, KD) och sex särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Cirka 80 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Organisation av och utbud inom vuxenutbildningen	6
Yrkehögskoleutbildningar.....	12
Validering.....	14
Svenska för invandrare m.m.	16
Motioner som bereds förenklat.....	20
Reservationer	21
1. Organisation av och utbud inom vuxenutbildningen, punkt 1 (SD)	21
2. Organisation av och utbud inom vuxenutbildningen, punkt 1 (C)	22
3. Organisation av och utbud inom vuxenutbildningen, punkt 1 (V).....	23
4. Yrkehögskoleutbildningar, punkt 2 (C)	23
5. Yrkehögskoleutbildningar, punkt 2 (V)	24
6. Validering, punkt 3 (C).....	24
7. Svenska för invandrare (sfi), punkt 4 (M)	25
8. Svenska för invandrare (sfi), punkt 4 (SD).....	26
9. Svenska för invandrare (sfi), punkt 4 (C)	27
10. Svenska för invandrare (sfi), punkt 4 (V)	27
11. Svenska för invandrare (sfi), punkt 4 (KD)	28
12. Ny utbildningsform, punkt 5 (V)	29
Särskilda yttranden	30
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (M).....	30
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (SD)	30
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (C).....	30
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (V)	30
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (KD).....	30
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (L).....	31
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	32
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	32
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 6	41

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Organisation av och utbud inom vuxenutbildningen

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD) yrkande 64,

2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 11,

2019/20:1746 av Kerstin Lundgren (C),

2019/20:1843 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 7,

2019/20:2309 av Eva Lindh m.fl. (S),

2019/20:3108 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 och

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 40.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (V)

2. Yrkehögskoleutbildningar

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:138 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkande 4 och

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 37.

Reservation 4 (C)

Reservation 5 (V)

3. Validering

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:1647 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 7.

Reservation 6 (C)

4. Svenska för invandrare (sfi)

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 12,

2019/20:1147 av Lars Beckman (M),

2019/20:1497 av Lotta Olsson (M),

2019/20:1503 av Lotta Olsson (M),

2019/20:2578 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,

2019/20:3093 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 9,

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 30,

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 43,

2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 6 och

2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 3.

Reservation 7 (M)

Reservation 8 (SD)

Reservation 9 (C)

Reservation 10 (V)

Reservation 11 (KD)

5. Ny utbildningsform

Riksdagen avslår motion

2019/20:220 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 20.

Reservation 12 (V)

6. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 2 april 2020

På utbildningsutskottets vägnar

Gunilla Svantorp

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Svantorp (S), Lars Püss (M), Daniel Riazat (V), Robert Stenkvist (SD), Michael Rubbestad (SD), Ida Drougge (M), Karin Enström (M), Juno Blom (L), Christer Nylander (L), Martina Johansson (C), Anna-Caren Säterberg (S), Hans Ekström (S), Leif Nysmed (S), Maria Strömkvist (S), Thomas Morell (SD), Karolina Skog (MP) och Larry Söder (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utbildningsutskottet behandlar i detta betänkande 78 motionsyrkanden som rör vuxenutbildningen från allmänna motionstiden 2019/20. Av dessa bereds 56 motionsyrkanden förenklat eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. Motionsyrkandena som bereds förenklat finns i bilaga 2.

Motionerna tar upp frågor om bl.a. organisation av vuxenutbildningen, yrkeshögskoleutbildningar, validering och svenska för invandrare (sfi).

Den 18 februari 2020 fick utskottet information av Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) om yrkeshögskolans verksamhet.

Utskottets överväganden

Organisation av och utbud inom vuxenutbildningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om organisation av och utbud inom vuxenutbildningen.

Jämför reservation 1 (SD), 2 (C) och 3 (V).

Motionerna

Övergripande

I kommittémotion 2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 11 behandlas frågan om organisation och inriktning inom vuxenutbildningen. Motionärerna anser att det finns brister med dagens kommunala ansvar och förespråkar ett statligt huvudmannaskap i stället.

I partimotion 2019/20:3108 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 föreslås en översyn av hur fler vuxenutbildnings- och vidareutbildningsinsatser kan inrättas och hur ett yrkeshögskolelyft kan genomföras, utifrån det växande behovet av utbildning och kompetensutveckling.

I kommittémotion 2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 40 behandlas frågan om möjlighet att söka kommunal vuxenutbildning (komvux), yrkesinriktad vuxenutbildning (yrkesvux) och svenska för invandrare (sfi) över kommungränser. Utbildningsutbudet ska inte begränsas av vilken kommun man bor i, enligt motionärerna.

Särskilda utbildningsområden och utbildningar

I motion 2019/20:2309 av Eva Lindh m.fl. (S) efterfrågas en översyn av hela utbildningsstrukturen för arbeten inom vård och omsorg, för att höja kompetensen och statusen inom dessa arbeten.

I kommittémotion 2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD) yrkande 64 begär motionärerna att antalet utbildningsplatser inom järnvägssektorn kraftigt ska ökas på grund av risk för kompetensbrist.

I motion 2019/20:1746 av Kerstin Lundgren (C) efterfrågas åtgärder för att utöka djurskötarutbildningen liksom att förlägga den till fler orter.

I partimotion 2019/20:1843 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 7 begär motionärerna att samtliga specialistutbildningar för undersköterskor på yrkeshögskolenivå ska utvecklas, vara nationellt sammanhållna och erbjudas inom fler områden såsom hälso- och sjukvård samt äldreomsorg. På så sätt kan yrkets kvalitet och status höjas, enligt motionärerna.

Bakgrund och gällande rätt

Inledning

Riksdagen har fastlagt som mål för vuxnas lärande att alla vuxna ska ges möjlighet att utvidga sina kunskaper och utveckla sin kompetens i syfte att främja personlig utveckling, demokrati, jämställdhet, ekonomisk tillväxt och sysselsättning samt en rättvis fördelning (prop. 2000/01:72, bet. 2000/01:UbU15, rskr. 2000/01:229). Det finns också mål för kommunal vuxenutbildning i skollagen (2010:800). I lagen (2009:128) om yrkeshögskolan finns bestämmelser om bl.a. syftet med utbildningarna i yrkeshögskolan.

Kommunal vuxenutbildning

Enligt skollagen är målet för den kommunala vuxenutbildningen att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Utgångspunkten ska vara den enskildes behov och förutsättningar (20 kap. 2 § skollagen).

Den kommunala vuxenutbildningen ska tillhandahållas på grundläggande nivå, gymnasial nivå samt som svenska för invandrare (20 kap. 3 § skollagen). Hemkommunen ansvarar för att de som önskar och har rätt att delta i kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå också får det (20 kap. § 10 och § 16). Om en ansökan avser en utbildning som anordnas av en annan kommun ska hemkommunen sända ansökan vidare. Den huvudman som anordnar en utbildning beslutar om den sökande ska tas emot till utbildningen (20 kap. 14 § och 21–22 §§).

Kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå samt särskild utbildning för vuxna ska utformas så att den enskildes studier inom någon av dessa skolformer kan kombineras med studier inom vuxenutbildningens andra skolformer. När det gäller kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare ska den utformas så att den enskildes studier kan kombineras med studier inom andra skolformer inom skolväsendet (1 kap. 3 § förordning [2011:1108] om vuxenutbildning).

Utbildning på *grundläggande* nivå syftar till att ge vuxna sådana kunskaper som de behöver för att delta i samhälls- och arbetslivet och att möjliggöra fortsatta studier. Utbildning på *gymnasial* nivå syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar den som utbildningen i gymnasieskolan ska ge (20 kap. 4 § skollagen). När det gäller kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå ska de som har fått minst utbildning prioriteras (20 kap. 2 § skollagen). En vuxen som är behörig att delta i utbildning på gymnasial nivå men som inte har uppnått grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå eller utbildning inom yrkeshögskolan, har rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppnå sådan behörighet. På motsvarande sätt har man rätt att delta i utbildning på gymnasial nivå i syfte att uppnå en särskild behörighet eller flera särskilda behörigheter till

högskoleutbildning eller krav på särskilda kunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan (20 kap.19–19 b §§ skollagen).

Utbildning i *svenska för invandrare* (sfi) syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. Utbildningen syftar också till att ge vuxna invandrare som saknar grundläggande läs- och skrivfärdigheter möjlighet att förvärva sådana (20 kap. 4 § skollagen).

Särskild utbildning för vuxna

Kommunerna ska även tillhandahålla särskild utbildning för vuxna (särvux). Målet för den utbildningen är att vuxna med utvecklingsstörning ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Utgångspunkten ska vara den enskildes behov och förutsättningar och de som har fått minst utbildning ska prioriteras. Utbildningen ska tillhandahållas på grundläggande nivå och gymnasial nivå (21 kap. 2–3 §§). I den nyligen avlämnade propositionen 2019/20:105 lägger regeringen fram förslag om att denna skolform ska införlivas i den kommunala vuxenutbildningen (se nedan).

Proposition om komvux

Den 12 mars 2020 beslutade regeringen om proposition 2019/20:105 Komvux för stärkt kompetensförsörjning. Förslagen i propositionen anges bl.a. syfta till att den kommunala vuxenutbildningen (komvux) i högre grad ska bidra till arbetslivets behov av kompetens och bättre möta vuxnas behov av utbildning i olika skeden av livet. De övergripande målen med utbildningen ska enligt regeringens förslag därför kompletteras så att det framgår att utbildningen även ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning. Vidare föreslår regeringen att prioriteringsregeln inom komvux ska ändras så att de med störst behov av utbildning prioriteras. Detta innebär att inte bara de med minst utbildning utan även bl.a. arbetslösa och vuxna i behov av yrkesväxling ska prioriteras vid urval till utbildningen. Vidare föreslås bl.a. att utbildningsformen särskild utbildning för vuxna (särvux) inte längre ska vara en egen skolform inom skolväsendet utan i stället ska ingå i skolformen kommunal vuxenutbildning.

Yrkesutbildning

Regionalt yrkesvux

Den 1 januari 2017 infördes en modell för statsbidrag för en regionaliserad yrkesutbildning för vuxna, s.k. regionalt yrkesvux. Syftet var att i högre grad möta arbetsmarknadens behov av kompetens genom yrkesutbildning på gymnasial nivå. Utbildningarna ska planeras och bedrivas i samverkan mellan

flera kommuner under medverkan av arbetslivet i de samverkande kommunerna. Bestämmelser om statsbidraget regleras i förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning.

De samverkande kommunerna ska erbjuda kombinationer av nationella kurser i ämnen som är relevanta för ett yrkesområde, s.k. sammanhållna yrkesutbildningar, eller enstaka kurser. Utbildningen ska organiseras så att eleverna kan kombinera denna med annan utbildning inom kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna (4 § och 6–7 §§).

Skolverket ska vid sin fördelning av statsbidrag ta hänsyn till behoven av kompetens på arbetsmarknaden och arbetslöshetens omfattning i de samverkande kommunerna. Vid fördelning av statsbidrag till sammanhållna yrkesutbildningar till yrkesförare ska hänsyn i stället tas till behovet av geografisk spridning av utbildningsplatserna (34 §).

För att underlätta utbyggnaden av den yrkesinriktade yrkesutbildningen föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2020 att den skulle bemyndigas att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden för kommande år, så att beslut om bidraget skulle kunna fattas tidigare och därmed förbättra kommunernas planeringsförutsättningar. Riksdagen fattade beslut om bemyndigande i enlighet med regeringens förslag (prop. 2019/20:1 utg. omr. 16, bet. 2019/20:UbU1, rskr. 2019/20:120). Regeringen har vidare beslutat om vissa förändringar i förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning, bl.a. avseende villkor som ställs på kommunerna om att finansiera motsvarande antal utbildningsplatser för att få del av det aktuella statsbidraget. Förändringarna trädde i kraft den 2 mars 2020.

Nationella yrkespaket

Skolverket har tagit fram ett antal nationella yrkespaket för komvux. De nationella yrkespaketen är förslag på innehåll för sammanhållna yrkesutbildningar som motsvarar kompetenskraven på nationell nivå för olika yrkesområden. Yrkespaketen består av en specifik kombination av kurser på gymnasial nivå som är utformade av Skolverket i samråd med bransch-kunniga.

Huvudmän som genomför yrkesutbildning inom komvux kan välja om och hur de ska använda de nationella yrkespaketen. Det är även möjligt att erbjuda regionala eller lokala yrkespaket utifrån regionala behov på arbetsmarknaden liksom att kombinera flera nationella yrkespaket eller komplettera med andra enstaka kurser än de rekommenderade. Det finns yrkespaket från samtliga yrkesprogram. För en del av yrkespaketen finns förslag på påbyggnadspaket, och för vissa yrkespaket finns förslag på lämpliga kurser att komplettera med (se Nationella yrkespaket för komvux på www.skolverket.se).

Justeringar av yrkesprogram

Skolverket har haft ett regeringsuppdrag att föreslå ändringar i nationella gymnasiala yrkesprogram utifrån förslagen i Gymnasiereformens

betänkande (SOU 2016:77). I december 2019 beslutade regeringen om justeringar av innehållet i flera av programmen, såsom ändringar i examensmål, inriktningar och programgemensamma ämnen. Skolverket har därefter fattat beslut om nytt och reviderat innehåll i programinriktningar, programfördjupningar och ämnesplaner. De nya och reviderade ämnesplanerna omfattar även vuxenutbildningen (se Förändringar för gymnasieskolan på [www.skolverket.se/regler och ansvar](http://www.skolverket.se/regler-och-ansvar)).

Vårdutbildningar

I ovan nämnda beslut i december 2019 fattade regeringen beslut om att utöka mängden programgemensamma ämnen inom vård- och omsorgsprogrammet för att svara mot kompetenskraven för arbete som undersköterska. Utifrån detta föreslog Skolverket en ändrad programstruktur för vård- och omsorgsprogrammet som bl.a. innehåller sju nya ämnen och fem reviderade ämnen. Syftet med dessa förändringar är att skapa förutsättningar för en nationellt sammanhållen utbildning som ger möjlighet att uppnå de kompetenskrav för arbete som undersköterska som Socialstyrelsen har föreslagit (se Förändringar för gymnasieskolan på [www.skolverket.se/regler och ansvar](http://www.skolverket.se/regler-och-ansvar)).

Regeringen har vidare inrättat ett nationellt vårdkompetensråd som startade sin verksamhet den 1 januari 2020 vid Socialstyrelsen. Rådet ska långsiktigt samordna, kartlägga och verka för att effektivisera kompetensförsörjning av personal inom vården. Initialt ska rådet inrikta sitt arbete mot de yrken som kräver högskoleutbildning, men förslag ska tas fram för hur rådet ska kunna omfatta fler yrkesgrupper, som t.ex. undersköterskor (se pressmeddelanden från Socialdepartementet och Utbildningsdepartementet den 24 september och den 17 december 2019).

Utredningar m.m. om kompetensförsörjning

Utredningen om planering och dimensionering av komvux och gymnasieskola (U 2018:01) har i uppdrag att föreslå hur utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning (komvux) och särskild utbildning för vuxna (särvux) bättre kan planeras och dimensioneras utifrån regionala och nationella kompetensbehov, bl.a. för att åstadkomma ett bättre resursutnyttjande (dir. 2018:17). Syftet med utredningen är bl.a. att trygga den regionala och nationella kompetensförsörjningen, effektivisera resursutnyttjandet och förbättra tillgången till ett allsidigt brett utbud av utbildningar av hög kvalitet. Utredningstiden har förlängts och uppdraget ska nu redovisas senast den 1 juni 2020 (dir. 2020:2)

Regeringen har gett ett uppdrag till Tillväxtverket att analysera och föreslå åtgärder som kan underlätta kompetensförsörjningen i Sveriges landsbygder. Syftet med uppdraget är att identifiera åtgärder som kan underlätta för företag och offentliga arbetsgivare att rekrytera rätt kompetens och därigenom bidra till en livskraftig landsbygd. Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 juni 2020.

I syfte att stimulera utveckling av lärcentrum i kommunerna ges statsbidrag enligt förordningen (2017:1303) om statsbidrag för lärcentrum. Med lärcentrum menas en verksamhet inom kommunal vuxenutbildning där den studerande erbjuds stöd i sitt lärande från lärare och annan personal samt ges möjlighet att möta andra studerande. Lärcentrum kan även vara tillgängliga för studier inom andra utbildningsformer och på andra utbildningsnivåer.

Sakpolitisk överenskommelse

I den sakpolitiska överenskommelsen mellan S, C, L och MP (januari 2019) anges i punkt 14 att möjligheterna till omställning ska förstärkas och arbetsgivarnas behov av arbetskraft med rätt utbildning förbättras. Vidare framgår att Kunskapslyftet ska byggas ut, med högskola, yrkeshögskola, vuxenutbildning och yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning.

Utskottets ställningstagande

Vuxenutbildning spelar sedan länge en viktig roll i Sverige för enskilda människors utveckling och utbildning. Vuxenutbildning kommer även fortsättningsvis vara av stor betydelse för vuxna människors möjlighet till utveckling av sitt lärande och sin kompetens. I detta sammanhang kan nämnas att riksdagen under våren 2020 kommer att behandla den proposition om komvux som nyligen har lämnats av regeringen, där regeringen bl.a. föreslår att målen för komvux ska kompletteras så att det framgår att utbildningen även ska utgöra en bas för kompetensförsörjningen till arbetslivet.

Utskottet vill påminna om att riksdagen under flera år har beslutat om ökade resurser till utbildning som riktar sig till vuxna studerande. I samband med det beslut som togs om budgeten för 2020 gav också riksdagen regeringen möjlighet att ingå ekonomiska åtaganden för flera år när det gäller statsbidrag till den regionala yrkesinriktade utbildningen. Därigenom underlättas kommuners planering, vilket förväntas innebära en utökad utbyggnad av utbildningen.

Utskottet kan konstatera att regeringen och Skolverket nyligen har beslutat om förändringar i yrkesprogram för gymnasieskolan, vilket också omfattar utbildningar i komvux. Förändringarna syftar till ytterligare anpassa utbildningarna utifrån elevers efterfrågan och arbetslivets behov. Utskottet vill bl.a. uppmärksamma att vård- och omsorgsprogrammet har förändrats i syfte att svara mot de kompetenskrav som ställs för yrket som undersköterska.

Utskottet ser inga skäl att föreslå förändringar i den nuvarande ansvarsfördelningen för vuxenutbildningen. Frågan om planering och dimensionering av regionala och nationella kompetensbehov behandlas i en pågående utredning och utskottet vill inte föregripa detta arbete. Riksdagen planerar även att behandla den proposition om komvux som regeringen nyligen har lämnat till riksdagen.

Mot bakgrund av det ovanstående avstyrker utskottet motionerna 2019/20:615 (SD) yrkande 64, 2019/20:621 (SD) yrkande 11,

2019/20:1746 (C), 2019/20:1843 (V) yrkande 7, 2019/20:2309 (S), 2019/20:3108 (C) yrkande 2 och 2019/20:3254 (C) yrkande 40.

Yrkeshögskoleutbildningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om yrkeshögskoleutbildningar.
Jämför reservation 4 (C) och 5 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 37 efterfrågas en ökad andel fasta anslag till yrkeshögskolan liksom möjligheten att låta privata och offentliga arbetsgivare delfinansiera platser på yrkeshögskolan. Enligt motionärerna påverkas verksamheten i yrkeshögskolan negativt av att utbildningarna inte har en permanent finansiering.

I kommittémotion 2019/20:138 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkande 4 framförs att regeringen bör utreda hur yrkeshögskolan kan bli tillgänglig för fler genom att man erbjuder fristående kurser. Yrkeshögskolan har en stor potential att bidra i fråga om att täcka behovet av kompetensutveckling, enligt motionärerna.

Bakgrund och gällande rätt

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) har enligt sin instruktion (2011:1162) i uppgift att verka för att behoven av eftergymnasial yrkesutbildning tillgodoses (sådan som inte är utbildning enligt högskolelagen [1992:1434] eller en utbildning som kan leda till en examen enligt lagen [1993:792] om tillstånd att utfärda vissa examina).

I lagen (2009:128) om yrkeshögskolan finns bestämmelser som syftar till att säkerställa att eftergymnasiala yrkesutbildningar som svarar mot arbetslivets behov kommer till stånd, att statens stöd för eftergymnasiala yrkesutbildningar fördelas effektivt, att eftergymnasiala yrkesutbildningar håller hög kvalitet, och att behovet av eftergymnasiala yrkesutbildningar som avses leda till förvärvsarbete för de studerande, eller till en ny nivå inom deras yrke, tillgodoses inom smala yrkesområden (1 §). Utbildningarna inom yrkeshögskolan ska bl.a. ge sådana teoretiska, praktiska och erfarenhetsbaserade kunskaper som krävs för att eleverna självständigt och i arbetslag ska kunna utföra kvalificerade uppgifter i arbetslivet. Utbildningarna ska också utvecklas och bedrivas i samverkan mellan arbetsliv och utbildningsanordnare (6 §).

Av förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan framgår att för att en utbildning ska få ingå i yrkeshögskolan krävs det bl.a. att utbildningen svarar

mot behov av kvalificerad arbetskraft i arbetslivet som inte tillgodoses genom en utbildning i de utbildningsformer som anges i myndighetens instruktion (se ovan). En yrkeshögskoleutbildning kan vidare alternativt medverka till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället (1 kap. § 3 förordningen om yrkeshögskolan).

Det är MYH som beslutar om en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan. Beslutet ska avse en viss tid (1 kap. 4 § förordningen om yrkeshögskolan). MYH ska vid sin fördelning av statsbidrag eller särskilda medel särskilt ta hänsyn till i vilken grad en utbildning i kvalitativt och kvantitativt hänseende svarar mot arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft eller medverkar till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället. Dessutom ska myndigheten ta hänsyn till i vilken grad en utbildning finansieras av arbetslivet och har en utifrån arbetslivets behov lämplig regional eller nationell placering (5 kap. 5 § förordningen om yrkeshögskolan).

Den som anordnar en ordinarie utbildning inom yrkeshögskolan får även anordna en behörighetsgivande förutbildning. En sådan syftar till att ge den studerande kunskaper som motsvarar de krav på behörighet som är uppställda för den ordinarie yrkeshögskoleutbildningen (1 § förordningen [2017:13] om behörighetsgivande förutbildning inom yrkeshögskolan).

Inriktning och omfattning

I budgetpropositionen för 2020 anger regeringen att den planerade utbyggnaden av utbildningsplatser inom yrkeshögskolan genomförs i enlighet med vad som tidigare har aviserats. Jämfört med 2018 ökade antalet platser under 2019 med ungefär 5 400 till totalt 30 700 platser. MYH anger att de har kunnat öka antalet platser som planerat. Ökningen av antalet platser med start 2019 var störst inom distansutbildningarna (se MYH:s årsredovisning för 2019).

Regeringen har bedömt att ett beslut om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan i regel bör omfatta fler än två utbildningsomgångar. I detta syfte föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2020 att regeringen bemyndigas att under 2020 ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag för åren 2021–2027. Regeringen föreslog vidare att medel skulle tillföras för att utveckla ett mer flexibelt utbud inom yrkeshögskolan, t.ex. genom fler enstaka kurser. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag om bemyndiganden och anslag (prop. 2019/20:1, utg.omr.16, bet. 2019/20:UbU1, rskr. 2019/20:120).

MYH har i regleringsbrev (2019, 2020) fått i uppdrag att förbereda införandet av korta utbildningar i enlighet med ovanstående beslut. De korta utbildningarna ska bestå av en eller flera kurser och öka yrkeshögskolans möjlighet att svara mot behov av fördjupad, breddad eller förnyad kompetens i arbetslivet. Myndigheten ska redovisa uppdraget senast den 30 april 2020.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan påminna om att riksdagen under flera år har beslutat om medel för utbyggnad av yrkeshögskolan. Regeringen angav i budgetpropositionen för 2020 att den planerade utbyggnaden genomförs som planerat. Riksdagen har också beslutat att bemyndiga regeringen att ingå ekonomiska åtaganden för flera år. På så sätt har yrkeshögskolan möjlighet att besluta om fler än en utbildningsomgång i taget, vilket underlättar för utbildningsarrangörers planering. Riksdagen har också, enligt regeringens förslag, beslutat om medel för ett mer flexibelt utbud i yrkeshögskolan, t.ex. fler enstaka kurser. Utskottet ser ingen anledning att föreslå särskilda åtgärder utifrån motionsyrkandena och avstyrker därmed motionerna 2019/20:138 (V) yrkande 4 och 2019/20:3254 (C) yrkande 37.

Validering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om validering.
Jämför reservation 6 (C).

Motionerna

I motion 2019/20:1647 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) behandlas frågan om möjligheten att skapa valideringsutbildningar riktade mot bristyrken.

I kommittémotion 2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 7 efterfrågas en förbättrad och effektiviserad inventering av nyanländas kompetenser, en effektiviserad valideringsprocess och ökade möjligheter till komplettering och tillvaratagande av en utländsk examen.

Bakgrund och gällande rätt

En elev i kommunal vuxenutbildning kan få sina kunskaper och sin kompetens validerade. Med validering avses en process som innebär en strukturerad bedömning, värdering och dokumentation samt ett erkännande av kunskaper och kompetens som en person besitter oberoende av hur de har förvärvats (20 kap. 42 § skollagen).

Valideringsdelegationen hade under perioden 2015–2019 regeringens uppdrag att följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet på nationell och regional nivå (dir. 2015:120). I uppdraget ingick bl.a. att verka för att en samsyn om valideringens innebörd och funktion skulle etableras inom utbildningsväsendet och arbetslivet. Det ingick även att identifiera behov av utvecklingsinsatser och lämna förslag som skulle kunna stärka valideringsarbetet inom utbildning och arbetsliv. Delegationen fick i augusti 2018 även i uppdrag att föreslå en övergripande definition av validering, som skulle utgå från EU:s rekommendation om validering, och att

analysera och ta ställning till hur den nationella referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF) skulle kunna användas för att stärka samspelet mellan validering och utbildning (dir. 2018:101).

Delegationen lämnade den 13 januari 2020 sitt slutbetänkande Validering – för kompetensförsörjning och livslångt lärande (SOU 2019:69). I betänkandet ger delegationen förslag till åtgärder för ett sammanhållet, nationellt och permanent system för validering i syfte att ge fler personer möjlighet att få sitt kunnande kartlagt, bedömt och erkänt. Betänkandet har sänts ut på remiss och remisstiden avslutas den 16 juni 2020.

Från januari 2020 har Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) uppdraget att följa och stödja utvecklingsarbetet kring validering nationellt och regionalt samt sprida kunskap och tillhandahålla övergripande information om validering. MYH ska även samordna den pågående myndighetssamverkan mellan flera myndigheter med liknande ansvar för valideringsfrågor. Myndigheten ska vidare förbereda införandet av ett statsbidrag enligt en kommande förordning om statsbidrag för branschvalidering (se MYH:s regleringsbrev för 2020). MYH:s uppdrag gäller i avvaktan på att regeringen fattar beslut om långsiktig hantering av valideringsuppdraget (prop. 2019/20:1 utg.omr.16, s. 147).

Utskottets ställningstagande

Att arbetet med validering utvecklas ytterligare är av största vikt, för individen och för samhället. Utskottet påminner om att Valideringsdelegationen nyligen har avslutat sitt arbete och lämnat ett antal förslag om hur fler ska kunna få sitt kunnande kartlagt, bedömt och erkänt. Utskottet vill inte föregripa det pågående arbetet med beredning av delegationens förslag. Det bör dock påpekas att utvecklingen av validering fortsätter, med Myndigheten för yrkeshögskolan som ansvarig myndighet. Myndigheten ska även fungera som samordnare för berörda aktörer. Utskottet finner inte skäl att föreslå några ytterligare åtgärder och avstyrker därmed motionerna 2019/20:1647 (M) och 2019/20:3265 (C) yrkande 7.

Svenska för invandrare m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden med förslag på åtgärder för svenska för invandrare (sfi) samt förslag på en ny utbildningsform för nyanlända.

Jämför reservation 7 (M), 8 (SD), 9 (C), 10 (V), 11 (KD) och 12 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:3093 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 9 begär motionärerna att de nationella proven i sfi ska vara obligatoriska i samtliga kurser.

I motion 2019/20:1147 av Lars Beckman (M) behandlas frågan om sfi-studier på kvällstid och helger för att eleverna ska kunna kombinera studier med att vara egenföretagare eller anställd.

I motion 2019/20:1497 av Lotta Olsson (M) föreslås att en miljöutbildning ska införas i sfi-undervisningen. På motsvarande sätt föreslås i motion 2019/20:1503 av Lotta Olsson (M) att en basutbildning i hälsa och hälsovård för egenvård införs inom ramen för sfi-undervisningen.

I kommittémotion 2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 12 efterfrågas skärpta krav på sfi-undervisningen när det gäller närvaro, resultat och utbildningsinnehåll.

I kommittémotion 2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 43 behandlas frågan om nätkurser i sfi-undervisningen och om hur sådana kan bidra till integrationen. Samma fråga behandlas även i kommittémotion 2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 6.

I kommittémotion 2019/20:220 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 20 behandlas ett förslag från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om en ny utbildningsform för nyanlända i åldersgruppen 18–29 år.

I partimotion 2019/20:2578 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6 begär motionärerna att regeringen återkommer med ett förtydligande om rätten att läsa sfi. Motionärerna påpekar att det varierar hur kommuner tolkar aktuella bestämmelser om rätten att delta i sfi, vilket påverkar möjligheterna till studier för utsatta EU-medborgare.

I kommittémotion 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 30 behandlas frågan om att genomföra utbildning till vissa yrken på andra språk än svenska, för att eleverna sedan ska kunna lära sig svenska parallellt med en anställning.

I motion 2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (–) yrkande 3 framför motionären att det i svenskundervisningen för nyanlända och elever i kommunal vuxenutbildning och i folkhögskolan också bör ingå obligatorisk

undervisning om hur den svenska demokratin fungerar, om gällande lagar samt om allas rättigheter, med särskilt fokus på kvinnors och barns.

Bakgrund och gällande rätt

Utbildning i svenska för invandrare, sfi, ingår i skolformen kommunal vuxenutbildning. Den syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket samt till att ge vuxna invandrare som saknar grundläggande läs- och skrivfärdigheter möjlighet att förvärva sådana färdigheter. Utbildningen får genomföras på elevens modersmål eller något annat språk som eleven behärskar (20 kap. 4 § skollagen). Utbildning i sfi ska i genomsnitt under en fyraveckorsperiod omfatta minst 15 timmars undervisning i veckan. Huvudmannen ska verka för att undervisningen erbjuds på tider som är anpassade efter elevens behov (20 kap. 24 § skollagen).

Huvudmannen ska också i samarbete med Arbetsförmedlingen verka för att eleven ges möjligheter att öva det svenska språket i arbetslivet och för att utbildning i sfi ska kunna kombineras med andra aktiviteter som arbetslivsorientering, validering, praktik eller annan utbildning. Utbildningen ska dessutom kunna kombineras med förvärvsarbete (20 kap. 25–26 §§ skollagen). Varje kommun ska aktivt verka för att nå dem i kommunen som har rätt till utbildningen och för att motivera dem att delta i utbildningen. Utbildningen ska finnas tillgänglig så snart som möjligt efter det att en rätt till utbildning i svenska för invandrare inträtt. Om det inte finns särskilda skäl ska utbildningen kunna påbörjas inom tre månader. Hemkommunen är skyldig att se till att den som avser att påbörja en utbildning i sfi erbjuds studie- och yrkesvägledning.

Varje kommun ska aktivt verka för att en nyanländ som omfattas av lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare kan påbörja utbildningen inom en månad från det att den nyanlände anmält sig till utbildning i svenska för invandrare hos kommunen (20 kap. 29–30 §§ skollagen). En person har rätt att delta i utbildning i sfi fr.o.m. det andra kalenderhalvåret det år då han eller hon fyller 16 år, om han eller hon är bosatt i landet och saknar sådana grundläggande kunskaper i svenska språket som utbildningen syftar till att ge (20 kap. 31 § skollagen). I 29 kap. 2 § skollagen finns bestämmelser om bosättning och rätt till utbildning. Det framgår att som bosatt i landet anses bl.a. även den som inte är folkbokförd men som har rätt till utbildning till följd av EU-rätten (punkt 3) eller som vistas här utan stöd av myndighetsbeslut eller författning (punkt 5). I 29 kap. 3 § anges vilken rätt till utbildning de personer som avses i t.ex. punkt 5 har. Någon rätt till kommunal vuxenutbildning för dessa personer finns inte enligt denna bestämmelse.

Nationella prov ska användas i sfi i slutet av kurserna B, C, D (4 kap. 10 a §, förordning om vuxenutbildning).

Utveckling av sfi m.m.

Utredningen Stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (U 2018:01) har i uppdrag att utreda behovet av förändringar när det gäller kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) och sfi i kombination med annan utbildning. Syftet är att analysera förutsättningarna för att sfi-elever ska kunna erbjudas en utbildning av god kvalitet som motsvarar elevernas behov och förutsättningar samt att förbättra genomströmningen inom sfi och underlätta övergången till och kombinationer med andra vuxenutbildningar. Syftet är även att utreda hur utbildning kan erbjudas för nyanlända som omfattas av utbildningsplikten.

Utredaren har haft i uppdrag att bl.a. utreda och föreslå hur det kan säkerställas att kommuner erbjuder individanpassad utbildning för nyanlända som ska ta del av sfi och annan utbildning enligt förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (dir. 2018:73). Denna del av uppdraget redovisades i maj 2019 (enligt dir. 2019:3). I promemorian På väg – mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk lämnar utredningen ett antal förslag. Bland annat föreslås en sammanhållen utbildning i vilken eleven garanteras en undervisningstid om minst 23 timmar i veckan under en fyraveckorsperiod liksom att Arbetsförmedlingen ska lämna uppgifter till kommunerna om vilka individer som anvisats till etableringsprogrammet och som enligt Arbetsförmedlingen omfattas av den s.k. utbildningsplikten. Promemorian har remissbehandlats.

Utredaren har vidare i uppdrag att bl.a. undersöka hur stödåtgärder och andra insatser kan användas för att elever ska kunna nå målen med utbildningen och i högre grad kunna kombinera sfi med annan vuxenutbildning. Utredningstiden har därefter förlängts (dir. 2019:23, 2019:40). I september 2019 fick utredaren ytterligare uppdrag och ska nu även bl.a.

- analysera och föreslå hur undervisning inom sfi i högre utsträckning ska erbjudas även under sommaren och på kvällstid
- analysera och föreslå hur möjligheter till distansundervisning av god kvalitet kan stärkas
- analysera och föreslå hur den individuella studieplanen inom sfi kan kompletteras med tidsatta mål och tydligare krav på progression som kontinuerligt följs upp samt åtgärder då målen inte uppfylls
- föreslå hur elever inom sfi ska motiveras och stöttas till fortsatta studier och etablering på arbetsmarknaden.

I samband med utvidgningen av uppdraget förlängdes utredningstiden ytterligare, och uppdraget ska nu i stället redovisas senast den 30 november 2020. I direktivet (dir. 2019:65) anges att utredningen i sitt arbete ska skapa goda förutsättningar för samarbete med den utredning om sfi-peng baserad på uppnådda språkresultat som ska tillsättas under 2020 enligt

överenskommelsen mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna i januari 2019 (se nedan).

Intensivår för nyanlända

Regeringen uppdrog i juni 2019 åt Arbetsförmedlingen att ta fram förslag på och analysera vissa frågor om införandet av ett intensivår för nyanlända inom etableringsuppdraget (A2019/01265/A). Uppdraget bygger på överenskommelsen mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna (se nedan). Arbetsförmedlingen redovisade uppdraget den 29 november 2019. Arbetsförmedlingen rekommenderar bl.a. att ett intensivår ska utgöras av insatser som är anpassade utifrån individuella, lokala och regionala behov och förutsättningar. Eftersom ett införande av ett intensivår kräver förberedelser krävs tid för implementering, enligt Arbetsförmedlingen.

I myndighetens regleringsbrev för 2020 ges uppdrag som rör bl.a. höjd aktivitetsgrad inom etableringsprogrammet samt utbildningsplikten enligt förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Den sakpolitiska överenskommelsen

I den sakpolitiska överenskommelsen mellan S, C, L och MP (januari 2019) anges i punkt 40 att nyanlända ska komma snabbare in på arbetsmarknaden. Av texten framgår att en svensk nystart ska införas i form av ett integrationsår med intensiv yrkessvenska samt yrkesförberedande och yrkesinriktad sfi kombinerat med korta utbildningar och praktik inom samma yrkeskategori, intensiv praktik inom bristyrken m.m. Samhällsintroduktion och undervisning i svenska ska vara obligatoriskt från dag ett. Sfi-undervisningen ska vidare förbättras genom en individuell prestationsplan och ökad nivåindelning, och en utredning ska tillsättas om en sfi-peng baserad på uppnådda språkresultat. Vidare anges att det behövs ett kvalitetslyft inom sfi, både av kommunala och fristående aktörer. Dessutom framgår bl.a. att eleverna ska få ökade möjligheter att lära sig yrkessvenska på jobbet liksom att kombinera sfi och yrkesvux.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att många av de frågor som motionärerna uppmärksammar behandlas i den pågående utredningen om stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (U 2018:01). Utredningens grunduppdrag är bl.a. att se över hur sfi-elever ska erbjudas en god utbildning och att underlätta övergången till och kombinationer med andra vuxenutbildningar. Utredningen har efterhand fått ytterligare uppdrag och ska nu även behandla frågor om bl.a. utvecklade former av förläggning och utformning av undervisning samt tydligare krav på måluppfyllelse. Regeringen har vidare aviserat att en utredning ska tillsättas

under 2020 om utformningen av en sfi-peng. Ett arbete pågår även med att införa ett intensivår för nyanlända inom etableringsuppdraget. Utskottet vill inte föregripa det pågående utrednings- och utvecklingsarbetet och utskottet ser i övrigt inte heller någon anledning att föreslå några åtgärder utifrån gällande lagstiftning.

Utskottet avstyrker därför motionerna 2019/20:220 (V) yrkande 20, 2019/20:621 (SD) yrkande 12, 2019/20:1147 (M), 2019/20:1497 (M), 2019/20:1503 (M), 2019/20:2578 (V) yrkande 6, 2019/20:3093 (M) yrkande 9, 2019/20:3188 (KD) yrkande 30, 2019/20:3254 (C) yrkande 43, 2019/20:3265 (C) yrkande 6 och 2019/20:3277 (–) yrkande 3.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Utskottets ställningstagande

I betänkandet behandlas motionsyrkanden som rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden. Under riksmötet 2018/19 har detta gjorts i betänkningarna 2018/19:UbU11 och 2018/19:UbU12, och riksdagen har i enlighet med utskottets förslag avslagit motionsyrkandena. Utskottet ser ingen anledning att nu göra någon annan bedömning och avstyrker därför de motioner som finns upptagna i bilaga 2.

Reservationer

1. Organisation av och utbud inom vuxenutbildningen, punkt 1 (SD)

av Robert Stenkvist (SD), Michael Rubbestad (SD) och Thomas Morell (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD) yrkande 64 och
 2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 11 och
 avslår motionerna
 2019/20:1746 av Kerstin Lundgren (C),
 2019/20:1843 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 7,
 2019/20:2309 av Eva Lindh m.fl. (S),
 2019/20:3108 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 och
 2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 40.

Ställningstagande

Vuxenutbildningen är ett viktigt redskap för att säkerställa att befolkningen är väl utbildad, enligt de behov som finns och de krav som ställs av arbetsgivare. Men vi anser att det finns brister i dagens system för vuxenutbildning. Kommunen ska driva, upphandla och stå för utbildningen. I praktiken behöver företag anpassa sig till kommuners olika krav i stället för att använda sin tid till att utveckla kvaliteten i utbildningarna. Vi menar att det vore bättre om vuxenutbildningen stod under statligt huvudmannaskap.

Vuxenutbildningen ska stärka kompetensen för bristyrken på marknaden. Ökade satsningar behövs därför på utbildningsinsatser för områden inom vilka det finns behov av arbetskraft såsom gruvnäringen, stålindustrin, åkerinäringen, järnvägssektorn och skogsindustrin.

Gymnasieskolans uppdelning mellan studieförberedande och yrkesinriktade program kräver också en väl utbyggd vuxenutbildning. Den som har läst ett yrkesförberedande program måste ges en reell möjlighet att läsa in de ämnen som krävs för att fortsätta sina studier på en högre nivå.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

2. Organisation av och utbud inom vuxenutbildningen, punkt 1 (C)

av Martina Johansson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:3108 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 och

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 40 och

avslår motionerna

2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD) yrkande 64,

2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 11,

2019/20:1746 av Kerstin Lundgren (C),

2019/20:1843 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 7 och

2019/20:2309 av Eva Lindh m.fl. (S).

Ställningstagande

Arbetet med vidareutbildning och omställning är i dag relativt framgångsrikt men det utförs i en för liten skala. Yrkeshögskolan (YH), en avancerad yrkesutbildning i bristyrken och företagande, är en av svensk arbetsmarknads mest framgångsrika projekt, med stora samhällsekonomiska vinster. Men verksamheten behöver utökas. Ett stort yrkeshögskolelyft behöver därför genomföras.

I många länder med välfungerande yrkesutbildningar har lärlingsutbildningar en större roll än i Sverige. Vuxna i Sverige borde i högre grad kunna gå lärlingsutbildningar. Yrkesvux, yrkesutbildningar motsvarande gymnasiet, är i dag underdimensionerade i förhållande till de växande behoven av kompetens, inte minst inom offentlig sektor. Ett sätt att både bredda utbildningarna och stärka effektiviteten är att införa en vuxenutbildningspeng, med krav på resultat i form av anställningar. Vi menar också att utbildningsutbudet inte ska påverkas av var man bor. Det bör vara möjligt för den enskilde att ta del av utbudet inom komvux, yrkesvux och sfi, oavsett kommungräns.

För att möjliggöra ett livslångt lärande med kontinuerlig påfyllning av kunskap bör även kursutbudet, t.ex. inom yrkeshögskolan, anpassas för att erbjuda kompetensutveckling för yrkesverksamma i större utsträckning än vad som sker i dag.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

3. Organisation av och utbud inom vuxenutbildningen, punkt 1 (V)

av Daniel Riazat (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:1843 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 7 och avslår motionerna

2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD) yrkande 64,

2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 11,

2019/20:1746 av Kerstin Lundgren (C),

2019/20:2309 av Eva Lindh m.fl. (S),

2019/20:3108 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 2 och

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 40.

Ställningstagande

Samtliga specialistutbildningar för undersköterskor på yrkeshögskolenivå bör utvecklas, vara nationellt sammanhållna samt erbjudas inom fler områden såsom hälso- och sjukvård och äldreomsorg.

I dag är det ottydligt vilka kvalifikationer en undersköterska behöver då det är arbetsgivaren som bedömer detta vid anställning. Det är viktigt att stärka undersköterskornas roll och professionalisering. En ökad tydlighet om utbildning och kompetens kan höja yrkets kvalitet och status. Vidare kan det också behöva inrättas specialiseringsutbildningar eftersom undersköterskornas roll varierar beroende på arbetsuppgifter och arbetsplats.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

4. Yrkehögskoleutbildningar, punkt 2 (C)

av Martina Johansson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 37 och avslår motion

2019/20:138 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

Dagens utformning av finansieringen av yrkeshögskoleverksamheten innebär att anordnarna inte har möjlighet att planera utbildningar mer långsiktigt. Detta är negativt och verksamheten bör få en högre grad av fasta anslag. Likaså bör fler förberedande utbildningar och kortare påbyggnadsutbildningar ingå i verksamheten. Privata och offentliga arbetsgivare bör också få möjlighet att delfinansiera YH-platser om de ser större behov än vad staten har bedömt finnas.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

5. Yrkeshögskoleutbildningar, punkt 2 (V)

av Daniel Riazat (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:138 av Daniel Riazat m.fl. (V) yrkande 4 och
avslår motion

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 37.

Ställningstagande

Yrkeshögskolan har en stor potential att bidra till att täcka de behov av kompetensutveckling som finns i Sverige, både i dag och framöver. Fler bör därför få ta del av yrkeshögskolans utbildningsutbud. Detta kan ske genom att fler erbjuds att ta del av fristående kurser. I dag erbjuds endast enstaka platser på vissa utbildningar, och då endast i mån av plats.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

6. Validering, punkt 3 (C)

av Martina Johansson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 7 och
avslår motion
2019/20:1647 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Ställningstagande

Många som kommer till Sverige har såväl utbildning som lång arbetslivserfarenhet, inte sällan i fråga om yrken som vi har ett stort behov av arbetskraft inom såsom läkare, ingenjörer och andra specialister. Tyvärr saknas fortfarande ett effektivt och systematiskt sätt att inventera vilka kompetenser som finns hos nyanlända. Processen måste börja omedelbart vid ankomsten och det är Migrationsverket som ska ansvara för detta. De myndigheter, främst högskolor, som i nästa steg får uppdraget att validera och komplettera kompetenserna måste ha starka incitament att avsätta resurser i form av tid och personal för detta. Det måste också erbjudas lämpliga kompletteringskurser.

Sammantaget bör det utredas hur en förbättrad och effektiviserad inventering av nyanländas kompetenser kan utformas, med en effektivare process för validering och ökade möjligheter till komplettering utifrån befintliga utländska examina.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anføres ovan.

7. Svenska för invandrare (sfi), punkt 4 (M)

av Lars Püss (M), Ida Drougge (M) och Karin Enström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3093 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 9 och
avslår motionerna
2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 12,
2019/20:1147 av Lars Beckman (M),
2019/20:1497 av Lotta Olsson (M),
2019/20:1503 av Lotta Olsson (M),
2019/20:2578 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,
2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 30,
2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 43,
2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 6 och
2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 3.

Ställningstagande

De nationella proven i sfi bör vara obligatoriska i samtliga kurser. Det ska inte vara möjligt att utfärda ett betyg utan att ett nationellt prov har genomförts.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

8. Svenska för invandrare (sfi), punkt 4 (SD)

av Robert Stenkvist (SD), Michael Rubbestad (SD) och Thomas Morell (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 12 och

avslår motionerna

2019/20:1147 av Lars Beckman (M),

2019/20:1497 av Lotta Olsson (M),

2019/20:1503 av Lotta Olsson (M),

2019/20:2578 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,

2019/20:3093 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 9,

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 30,

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 43,

2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 6 och

2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att kraven på sfi-undervisningen behöver skärpas avsevärt. Tester behöver göras för att avgöra vilken nivå elever befinner sig på. I dag är det stora skillnader i elevernas kunskaper och behov av undervisning. En del är analfabeter och en del har goda förutsättningar och utbildning från sitt hemland. Ändå placeras de i samma klass. Adekvata krav, undervisning och stöd behöver i stället ges i förhållande till elevernas varierande nivåer och behov.

Vi vill också att kraven skärps i fråga om närvaro, resultat och utbildningsinnehåll. Alla ska ges obligatorisk undervisning om det svenska samhället och om rättigheter och skyldigheter. Det ska vara tydliga krav på en hög kunskapsnivå i ämnet och en kontroll ska göras innan ett godkännande ges.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

9. Svenska för invandrare (sfi), punkt 4 (C)

av Martina Johansson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 43 och

2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 6 och
avslår motionerna

2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 12,

2019/20:1147 av Lars Beckman (M),

2019/20:1497 av Lotta Olsson (M),

2019/20:1503 av Lotta Olsson (M),

2019/20:2578 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,

2019/20:3093 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 9,

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 30 och

2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 3.

Ställningstagande

I dag finns det bra och välfungerande digitala hjälpmedel för undervisning. Det bör därför utredas hur nätkurser inom sfi kan bli en större del av integrationsarbetet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

10. Svenska för invandrare (sfi), punkt 4 (V)

av Daniel Riazat (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:2578 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6 och

avslår motionerna

2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 12,

2019/20:1147 av Lars Beckman (M),

2019/20:1497 av Lotta Olsson (M),

2019/20:1503 av Lotta Olsson (M),

2019/20:3093 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 9,
2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 30,
2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 43,
2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 6 och
2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 3.

Ställningstagande

Det är kommunernas ansvar att anordna sfi och erbjuda utbildningen till aktuella målgrupper enligt skollagens bestämmelser och bl.a. begreppet bosättning. Staten har ett ansvar i att ge kommunerna goda förutsättningar att bedriva verksamheten, både ekonomiskt och genom samordning.

I dag varierar möjligheten att delta i sfi från kommun till kommun då kommuner gör olika tolkningar av bestämmelserna om vilka som har rätt att delta i undervisningen. Regeringen bör förtydliga vilka som har rätt att läsa sfi så att utsatta EU-medborgare inkluderas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

11. Svenska för invandrare (sfi), punkt 4 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 30 och avslår motionerna

2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 12,

2019/20:1147 av Lars Beckman (M),

2019/20:1497 av Lotta Olsson (M),

2019/20:1503 av Lotta Olsson (M),

2019/20:2578 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,

2019/20:3093 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 9,

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C) yrkande 43,

2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 6 och

2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 3.

Ställningstagande

Många vittnar om att studier inom yrkesutbildning kombinerat med studier i svenska väsentligen ökar möjligheterna till jobb och etablering för nyanlända. Det är angeläget att så många nyanlända som möjligt går den vägen.

Det är viktigt att utbildningar möter de behov som finns. I stället för att låta krav på kunskaper i svenska stå i vägen för deltagande i utbildningar kan det finnas skäl att vara mer flexibel för vissa yrkesutbildningar. Ett exempel är utbildningen som ger yrkeskompetensbevis, som är ett krav för att få arbeta som yrkeschaufför. Om utbildningen skulle erbjudas på fler språk skulle detta ge en möjlighet för människor att snabbare komma i arbete och därmed få en egenförsörjning. Kunskaperna i svenska kan i stället fås parallellt med arbetet.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

12. Ny utbildningsform, punkt 5 (V)

av Daniel Riazat (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:220 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 20.

Ställningstagande

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har föreslagit en ny utbildningsform för gruppen 18–29 år som har genomgått en kortare utbildning än gymnasium. Förslaget innebär bl.a. att gruppen ska erbjudas en utbildning som är som längst sex år och som ska innehålla olika yrkesprogram som matchar regional efterfrågan på arbetskraft, och att det ska vara en del av de insatser som Arbetsförmedlingen erbjuder alla nyanlända.

Det är ett bra förslag eftersom en sådan utbildningsform skulle kunna möta behov som dagens gymnasieskola och vuxenutbildning inte kan fylla. Utbildningen måste dock ge gymnasiekompetens, dvs fungera som ett komplement till gymnasiestudier och inte som en ersättning.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (M)

Lars Püss (M), Ida Drougge (M) och Karin Enström (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU11 och 2018/19:UbU12. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (SD)

Robert Stenkvist (SD), Michael Rubbestad (SD) och Thomas Morell (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU11 och 2018/19:UbU12. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (C)

Martina Johansson (C) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU11 och 2018/19:UbU12. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (V)

Daniel Riazat (V) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU11 och 2018/19:UbU12. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

5. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (KD)

Larry Söder (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av

utskottet i betänkandena 2018/19:UbU11 och 2018/19:UbU12. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 6 (L)

Juno Blom (L) och Christer Nylander (L) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU11 och 2018/19:UbU12. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:138 av Daniel Riazat m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Myndigheten för yrkeshögskolan i uppdrag att särskilt granska studerandeflytandet på landets yrkeshögskoleutbildningar samt att lyfta fram goda exempel på bra former för studerandeflytande och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Myndigheten för yrkeshögskolan i uppdrag att specifikt kartlägga och utreda utbildningsanordnarnas arbete mot sexuella trakasserier och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att göra ett tillägg i förordningen om yrkeshögskolan som ger studerande rätt till hälsovård och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur yrkeshögskolan kan tillgängliggöras för fler genom att erbjuda fristående kurser och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:176 av Martina Johansson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur kompletterande yrkesutbildningar tas fram tillsammans med olika branscher och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:220 av Christina Høj Larsen m.fl. (V):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör undersöka möjligheten att införa en ny utbildningsform enligt Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) förslag och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:253 av Mikael Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förläggning av KY-utbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:268 av Anders Åkesson och Lars Thomsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett system där regional prioritering av nationella resurser för kompetensförsörjning och kompetensmatchning utvecklas och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:366 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att satsa på utbildning kopplat till gruvnäringens behov och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:372 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka utbildningsinsatserna kopplat till stålindustrins kompetensbehov och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:399 av Per Lodenius (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt tillsätta en utredning som ser till hela bilden för att ta fram förslag till system för eftergymnasial utbildning för personer med intellektuell funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:436 av Rickard Nordin (C):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka möjligheterna till validering av kompetens som erhålls via spelande och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:570 av Per-Arne Håkansson och Anna Wallentheim (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompetensförsörjning med fokus på yrkesutbildning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:604 av Mats Nordberg m.fl. (SD):

40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möta behovet av utbildade specialister i skogssektorn och förläggning av utbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:615 av Patrik Jönsson m.fl. (SD):

64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kraftigt öka antalet utbildningsplatser inom järnvägssektorn och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:621 av Patrick Reslow m.fl. (SD):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra organisationen och inriktningen inom vuxenutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta krav på sfi-undervisningen inom vuxenutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:935 av Åsa Eriksson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler flexibla och situationsanpassade utbildningar för att stärka kompetensförsörjningen inom industrin och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:944 av Per-Arne Håkansson och Anna Wallentheim (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av att stärka sfi-lärarna i deras yrkesroll och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1007 av Johanna Haraldsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om omställning och livslångt lärande och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1147 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om svenska för invandrare (sfi) på kvällar och helger och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1247 av Heléne Björklund och Magnus Manhammar (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om yrkeshögskoleplatser i Blekinge och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1396 av Yasmine Bladelius m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om livslångt lärande och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1497 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att införa en miljöutbildning i undervisningen på sfi och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1502 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa bakgrundskontroller av de som utbildar sig för att hantera sprängämnen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1503 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att införa en basutbildning i hälsa och hälsovård för egenvård inom ramen för undervisningen på sfi och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1647 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att skapa valideringsutbildningar för att säkerställa kompetens inom bristyrken för framtida utmaningar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1746 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över åtgärder för att möta behovet av att utöka och sprida djurskötartutbildningen t.ex. till Umeå och Skara och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1843 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga specialistutbildningar för undersköterskor på yrkeshögskolenivå ska utvecklas, vara nationellt sammanhållna och erbjudas fler områden såsom hälso- och sjukvård samt äldreomsorg och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1908 av Maria Nilsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara krav för alla kommuner att erbjuda elevhälsa på komvux och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2087 av Maria Nilsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att reformera den grundläggande nivån inom komvux och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2141 av Teres Lindberg (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se sfi-undervisningen som en investering snarare än som en kortsiktig kostnad och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att garantera sfi samma resurser per elev som andra jämförbara skolformer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda likvärdighet, fördelning av resurser och upphandlingsformer i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2214 av Lotta Finstorp (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ta fram en handlingsplan för hur vi kan säkra att Sverige utbildar fler hantverkare och för hur vi får fram fler hantverksutbildningar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:2292 av Johan Andersson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta behovet av kompetensförsörjning i samband med byggandet av Ostlänken och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2309 av Eva Lindh m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra en översyn av hela utbildningsstrukturen för arbeten inom vård och omsorg och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2320 av Johan Büser m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om matchningsproblematiken och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärcentrum och vikten av utbildning och forskning i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2578 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förtydligande av rätten att läsa svenska för invandrare (sfi) så att utsatta EU-medborgare inkluderas och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2605 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över fördelningen av statsbidrag så att vi kan möjliggöra en likvärdig kompetensförsörjning i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2669 av Louise Meijer m.fl. (M):

36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en bred översyn av utbildningarna inom primär- och livsmedelsproduktionen samt viltvårdsutbildningarna i gymnasieskolan, yrkesvux och yrkeshögskolan och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2833 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om individuell prestationsplan och ökade kunskapskrav vid sfi-utbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3093 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av fortsatta reformer av yrkeshögskolan och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalitetsgranskning av yrkeshögskolans utbildningar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en individuell prestationsplan i sfi och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra nationella proven i sfi obligatoriska i samtliga kurser och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en resultatbaserad ersättning i all vuxenutbildning ska införas och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om granskning av den kommunala vuxenutbildningen på enhetsnivå och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvaliteten i vuxenutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att syftet med svenska för invandrare bör förtydligas i skollagen med mål om etablering på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nyanlända med eftergymnasial utbildning ska kunna kombinera studier i svenska för invandrare med studier som möjliggör en akademisk eller yrkesinriktad specialisering och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Jobbsprånget och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3108 av Annie Lööf m.fl. (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur fler vuxenutbildnings- och vidareutbildningsinsatser kan inrättas och ett yrkeshögskolelyft genomföras och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3117 av Josefin Malmqvist och Niklas Wykman (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas ett friskolesystem inom vuxenutbildningen med Skolinspektionen som tillsynsmyndighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa tydligare kvalitetsuppföljning och externa examinatorer på vuxenutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett resultatbaserat ersättningssystem och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en kommunalisering av yrkesutbildningen bör genomföras och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att bygga ut yrkeshögskolan och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3124 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra arbetet med validering av betyg genom att förtydliga samverkan mellan aktörer på nationell och regional nivå och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD):

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att se över möjligheterna inom vissa yrken att kunna genomföra utbildningen på annat språk och lära sig svenska parallellt med arbete och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3190 av Mats Green m.fl. (M):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om reformer för att anpassa utbildningsväsendet bättre till arbetsmarknadens efterfrågan och yrkesverksammas behov av omställning och kompetensutveckling och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3252 av Helena Lindahl m.fl. (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka förutsättningarna för basindustrins kompetensförsörjning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3254 av Fredrik Christensson m.fl. (C):

37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för en ökad andel fasta anslag till yrkeshögskolan och att se över möjligheten att låta privata och offentliga arbetsgivare få möjlighet att delfinansiera platser på yrkeshögskolan och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att låta fler yrkesutbildningar bli yrkescollege och att lärlingsutbildningarna tar fasta på systemet för teknikcollege med företagsrepresentanter i regionala styrgrupper och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur yrkesvux kan stärkas för förbättrad kompetensförsörjning samt se över möjligheten att införa ett system med vuxenutbildningspeng i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att vuxna ges rätten att söka komvux, yrkesvux och sfi oavsett i vilken kommun utbildningen bedrivs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur nätkurser kan bli en större del av integrationsarbetet och tillkännager detta för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en utredning för att ta fram förslag till system för eftergymnasial utbildning för personer med intellektuell funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3260 av Kristina Yngwe m.fl. (C):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att inrätta branschskolor och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3265 av Martin Ådahl m.fl. (C):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur nätbaserade kurser kan bli en större del av integrationsarbetet, som en del av en förstärkt sfi-undervisning, och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en förbättrad och effektiviserad inventering av nyanländas kompetenser, effektiviserad valideringsprocess och ökade möjligheter till komplettering och tillvaratagande av en utländsk examen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3277 av Amineh Kakabaveh (-):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i svenskundervisningen för nyanlända, elever i kommunala vuxenskolan och vid folkhögskolor också bör ingå obligatorisk undervisning i hur den svenska demokratin fungerar och vilka rättigheter som tillkommer alla i landet, särskilt när det gäller kvinnors och barns rättigheter, samt vilka lagar som gäller i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:3334 av Camilla Brodin m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler utbildningar inom besöksnäringen som anordnas inom yrkeshögskolan och yrkesvux och av andra aktörer på lokal nivå och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om validering av praktisk kompetens och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3347 av Thomas Morell m.fl. (SD):

85. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa fler utbildningsplatser för yrkesförare och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3360 av Gulan Avci m.fl. (L):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av vuxenutbildning och validering och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade krav på deltagande och resultat i sfi och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 6

Motion	Motionärer	Yrkanden
6. Motioner som bereds förenklat		
2019/20:138	Daniel Riazat m.fl. (V)	1–3
2019/20:176	Martina Johansson (C)	
2019/20:253	Mikael Larsson (C)	
2019/20:268	Anders Åkesson och Lars Thomsson (båda C)	
2019/20:366	Eric Palmqvist m.fl. (SD)	5
2019/20:372	Eric Palmqvist m.fl. (SD)	3
2019/20:399	Per Lodenius (C)	
2019/20:436	Rickard Nordin (C)	10
2019/20:570	Per-Arne Håkansson och Anna Wallentheim (båda S)	
2019/20:604	Mats Nordberg m.fl. (SD)	40
2019/20:935	Åsa Eriksson (S)	
2019/20:944	Per-Arne Håkansson och Anna Wallentheim (båda S)	
2019/20:1007	Johanna Haraldsson (S)	
2019/20:1247	Heléne Björklund och Magnus Manhammar (båda S)	
2019/20:1396	Yasmine Bladelius m.fl. (S)	
2019/20:1502	Lotta Olsson (M)	
2019/20:1908	Maria Nilsson (L)	
2019/20:2087	Maria Nilsson (L)	
2019/20:2141	Teres Lindberg (S)	1–3
2019/20:2214	Lotta Finstorp (M)	
2019/20:2292	Johan Andersson m.fl. (S)	
2019/20:2320	Johan Büser m.fl. (S)	1 och 3
2019/20:2605	Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M)	
2019/20:2669	Louise Meijer m.fl. (M)	36
2019/20:2833	Ulf Kristersson m.fl. (M)	2
2019/20:3093	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	6–8 och 10– 15

2019/20:3117	Josefin Malmqvist och Niklas Wykman (båda M)	1–4 och 6
2019/20:3124	Désirée Pethrus m.fl. (KD)	23
2019/20:3190	Mats Green m.fl. (M)	21
2019/20:3252	Helena Lindahl m.fl. (C)	2
2019/20:3254	Fredrik Christensson m.fl. (C)	38, 39 och 49
2019/20:3260	Kristina Yngwe m.fl. (C)	16
2019/20:3334	Camilla Brodin m.fl. (KD)	2 och 3
2019/20:3347	Thomas Morell m.fl. (SD)	85
2019/20:3360	Gulan Avci m.fl. (L)	7 och 11